

Nr. 2– 2015

E-Guvernarea în municipiile României

Studiu 2015

SNSPA
Facultatea de Administrație Publică

ISSN: **2360–5618**
ISSN-L:**2360–5618**

Colegiu editorial

Director

Cătălin VRABIE

Editor Executiv

Marian Bârgău

Membri

Luise BROSSER

Anastasia CIUPERCA

Luminița IORDACHE

Andreea-Maria TÎRZIU

Referenți științifici

Prof. univ. dr. Vasile BALTAC – SNSPA, București

Prof. univ. dr. Kemal OKTEM – Hacettepe University, Ankara

Prof. univ. dr. Adriana GRIGORESCU – SNSPA, București

Conf. univ. dr. Cornelia MAXIM – SNSPA, București

Grupul de cercetare „IT lab”
Facultatea de Administrație Publică, SNSPA
București, str. Povernei, nr. 6, Sect. 1
Tel. 0372-177182
e-mail: vcatalin@snsa.ro
www.administratiepublica.eu

Editura Pro Universitaria
București, str. Sergent Mihai Stan, nr.16, Sect. 5
Tel. 0733-672111, fax: 021-3149316
e-mail: editura@prouniversitaria.ro
www.prouniversitaria.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

E-guvernarea (concept cunoscut și în spatele englezismului „e-gov”) este una dintre cele mai – dacă nu cea mai interesantă provocare a administrației publice din întreaga lume. De-a lungul studiilor făcute, ne-am întâlnit cu două mituri pernicioase care sunt într-un fel sau altul relaționate guvernării electronice și pe care acest număr al revistei „E-Guvernarea în municipiile României” își propune să le doboare.

Primul mit este acela cum că „*e-gov has failed*”¹ sau, într-o abordare mai comună, dar care de fapt rezumă aceeași propoziție: „*guvernarea electronică – vorbe*”. Acest mit este pur și simplu fals; exemple ale succesului guvernării electronice se vor regăsi din abundență în acest studiu. Realitatea este că puțini o înțeleg și îi simt prezența. Puține sunt dubiile pe care le au cercetătorii din acest domeniu legate de viitorul e-government-ului și a utilității tehnologiilor de zi cu zi.

Al doilea mit este că „*atunci când se va implementa, se va lăsa cu disponibilități*”. Acesta nu este doar fals, dar reprezintă și un nonsens – o abordare stilizată (și poate exagerată, dar cu atât mai interesantă) care susține acest punct de vedere poate fi urmărită prin vizionarea filmului „*Aftermath – Population Zero*”² (difuzat prima dată de National Geographic Channel în martie 2008). Trebuie să înțelegem că cei mai responsabili de lansarea și întreținerea acestui mit sunt cei care „se țin departe” de tehnologia informației, cei care încă preferă mijloacele tradiționale de guvernare; cu alte cuvinte, *analfabeții digitali*.

În mod cert aceste mituri nu descurajează inițiativele ci, în mintea cercetătorilor, se transformă în provocări. Practic, acest număr al revistei are de gând să prezinte, sub formă de studii de caz, cele mai interesante și mai de succes inițiative regăsite în plan național, dar și internațional, cu intenția de a se concretiza, sub formă de modele de urmat, în inițiative ale tuturor instituțiilor publice din România.

¹ Guvernarea electronică a eșuat.

² YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=sUqHECc5rPo>

Detalii suplimentare referitoare la aceste studii și analize se vor regăsi și pe pagina de Internet a proiectului de cercetare: www.primariadigitala.ro (proiect de cercetare al SNSPA nr. R928/20.12.2012).

Lector univ. dr. Cătălin I. VRABIE
SNSPA

ABSTRACT

E-government is one of the most – if not most interesting challenge of public administrations worldwide. Throughout the studies we have made, we encountered two pernicious myths that are in some way related to eGovernment and that this issue of “E-Governance in Romanian Municipalities” aims to break.

The first myth is that *"e-gov has failed"*. This myth is simply false; examples of eGovernment's success will be found in this study. The reality is that few people understand and feel its presence. The researchers in this area have no doubts related to eGovernment's future – nowadays, the use of technologies in everyday life is not a question to debate on.

The second myth is that *"when it will be implemented, we are all going to be unemployed"*. This is not only false, but it represents a nonsense – astylized approach (and perhaps exaggerated, but that makes it more interesting) which supports this view can be seen by watching the movie "Aftermath – Population Zero" (first broadcasted on the National Geographic Channel in March 2008). It must be understood that the most responsible for launching and maintaining this myth are those who are *staying away* from information technology, those who still prefer traditional means of governance – they are, as they are called, *[digital] illiterates*.

Clearly, these myths discourage initiatives, but not in the researchers minds, which turn them into challenges. Basically, this issue of the study is going to present, as case studies, the most interesting and successful initiatives found at national and international levels, the initiative of public institutions. The intention is to provide a framework or maybe role models for all the public institutions in Romania.

More details on these studies and analyzes will be found on the project's Website: www.primariadigitala.ro (SNSPA research project no. R928/20.12.2012).

Lecturer PhD. Cătălin I. VRABIE
NUPSPA

RECENZIE

privind lucrarea „**E-Guvernarea în municipiile României – Studiu 2014**”

Conf. dr. Cornelia MAXIM

E-guvernarea reprezintă, de peste două decenii, marea provocare a Europei, fiind considerată un rezultat al amplelor activități de cercetare și un domeniu aflat în plină dezvoltare pentru cele mai diverse medii de interes economico-social și administrativ la nivelul comunităților locale, regionale, naționale și internaționale.

În anul 2006, Comisia Europeană a adoptat Planul de Acțiune „*2010 eGovernment*” (Accelerarea e-Guvernării în Europa în beneficiul tuturor). Acest plan definea cinci priorități, care se refereau la: „*Nici un cetățean să nu fie exclus: avansează ideea incluziunii prin e-Guvernare, astfel încât până în anul 2010 toți cetățenii să beneficieze de servicii de încredere, inovative*”; „*Asigurarea până în 2010 de mai multă satisfacție utilizatorilor și transparență*”; „*Implementarea unor servicii cu un mare impact atât pentru cetățeni, cât și pentru lumea afacerilor – până în 2010, 100% din public le va putea procura electronic*”; „*Facilitarea accesului cetățenilor și lumii afacerilor, până în 2010, la servicii publice sigure, securizate și interoperabile, care să permită accesul autentificat de-a lungul Europei*”; „*Întărirea participării la luarea democratică a deciziilor – până în 2010 vor trebui puse la dispoziția cetățenilor mijloace pentru facilitarea dezbaterii efective publice și pentru participarea la actul decizional (e-democrația)*”.

România nu era inclusă în acest plan de acțiune, deoarece parcurgea perioada de preaderare la Uniunea Europeană, motiv pentru care realizarea unei părți din punctele acestei strategii, după aderarea la UE în anul 2007, necesita un drum lung de parcurs până la îndeplinirea unor asemenea obiective prioritare. Realitatea românească, de după anul 2007, a acestor provocări europene, demonstrează că și în România au fost generate provocări și oportunități de dezvoltare în toate mediile și comunitățile umane, pentru viitorul „mâine” în condițiile existenței și integrării dinamice ale celor două lumi: *reală și virtuală*. Treptat, diverse medii ale societății românești au devenit beneficiare ale

efectelor superperformante ale unor componente virtuale de tipul: e-Comunicare, e-Socializare, e-Educație, e-Guvernare, e-Media, e-Cultură, e-Economie, e-Afaceri, e-Marketing, e-Carieră, e-Democrație, e-Sănătate, e-Politică etc.

În cadrul Strategiei Comunitare de Orientare pentru perioada 2007-2013, Comisia Europeană a pus accentul pe oferirea unor servicii publice eficiente și efective, pentru comunitățile umane și mediile de afaceri. Între acestea, s-au regăsit serviciile specializate și specifice orientate spre e-Guvernare, e-Learning și e-Health, servicii cu un impact relevant asupra dezvoltării economico-sociale a comunităților umane și în facilitarea accesului real al cetățenilor la servicii online, asigurate de tehnologiile și instrumentele societății informaționale și comunicaționale moderne.

Este cunoscut faptul că **dezvoltarea în domeniul e-Guvernării este influențată de cinci factori:** conectivitatea și infrastructura tehnologică; viziunea de e-Guvernare, cu obiective și strategii eficiente de dezvoltare; mediul legal și de afaceri; educația și instruirea; resursele financiare adecvate.

Față de aceste provocări europene și realități românești ale perioadei de după 2006, România anului 2014 poate demonstra progresul înregistrat de multe componente virtuale de tip „E-...”, pentru diverse domenii de existență, viață și activitate ale societății românești contemporane.

În acest context de progres constatat, **e-Guvernarea din România oferă numeroase exemple punctuale specifice**, aflate pe diverse stadii dinamice de realizare, de implementare reușită și utilizare de către diverse categorii de beneficiari, individuali și organizaționali. **Relevante sunt**, în acest sens, și **rezultatele cercetării realizate prin studiul „E-Guvernarea în municipiile României”**, realizat de către lectorul univ. dr. Cătălin I. VRABIE, din cadrul Facultății de Administrație Publică – SNSPA.

Radiografia orizontală a site-urilor oficiale Web ale celor 103 municipii ale României, realizată prin studiul menționat în perioada ianuarie-februarie 2014, este edificatoare din punct de vedere al analizei, constatărilor și concluziilor rezultate. Anterior acestei radiografii, având același subiect tematic, au mai fost realizate două studii/analize

asemănătoare (ianuarie 2010, ianuarie 2012), dar așa cum remarcă autorul prezentului studiu, nu a fost posibilă o prezentare „dinamică a evoluției/involuției scorurilor obținute de municipii” în domeniul e-Guvernării, „deoarece aceste date vor fi relevante abia după încă două-trei studii”.

Abordarea, structura, conținutul, rezultatele și concluziile studiului reprezintă elemente de referință ale stadiului actual al e-Guvernării la nivelul tuturor celor 103 primării de municipiu din România. Cele patru capitole ale studiului oferă tuturor celor interesați reperele-cheie ale cercetării și analizei realizate, având suport științific și metodologic recunoscut (“5 piloane de interacțiune”/accesare din browser-ul Web al paginii fiecărei primării de municipiu cu mediul administrației publice), precum și valențe originale în: utilizarea suportului de cercetare, identificarea elementelor esențiale și sintetizarea acestora, prezentarea rezultatelor și a concluziilor studiului.

“Metodologia de cercetare”, prezentată sugestiv în cel de-al doilea capitol al studiului, evidențiază o adaptare reușită și originală a unor instrumente și modalități practice de obținere, prelucrare, gestionare și grupare/sintetizare a informațiilor și datelor necesare cercetării.

Esența studiului de cercetare este redată sugestiv în cel de-al treilea capitol al lucrării – “Rezultatele obținute”. Datele sintetice, succint comentate, diagramele/graficele relevante, precum și alte elemente interesante, sunt prezentate în cinci subcapitole sugestive: “Elemente de transparență”, „Managementul documentelor electronice”, „Metode electronice de comunicare bidirecțională”, „Conținutul util al Website-urilor analizate”, „Generalități privitoare la Website-urile analizate”, și de o deosebită valoare documentară reală pentru cei interesați de domeniul actual al e-Guvernării în anumite paliere ale administrației publice din România.

Extrem de sugestivă este harta cromatică a nivelului de implementare (pe județe) a tehnologiilor Web din primăriile municipiilor, prezentată în figura 3.1. “Stadiul dezvoltării e-gov în România” a studiului, precum și tabelele 3.1. „Nivelul de dezvoltare a e-gov pe municipii” și 3.2. „Nivelul de dezvoltare a e-gov pe județe”. Relevanța rezultatelor cercetării este prezentată exemplificativ și detaliat și prin trei anexe ale studiului:

- ✓ *“Exemplu de cercetare – Primăria Arad (<http://www.primariaarad.ro/>)”;*
- ✓ *“Clasamentul municipiilor din România/nivel de dezvoltare a paginii de Internet a primăriei”;*
- ✓ *“Clasamentul municipiilor din România pe fiecare clasă de analiză”.*

Concluziile studiului (capitolul al patrulea) **sunt succinte și încurajatoare:**

- ✓ Deși *“schimbările față de 2012 sunt vizibile”* (conform cercetării similare precedente), E-Guvernarea în România *“este satisfăcătoare spre bine, dar asta nu înseamnă că nu mai sunt mulți pași de făcut până când la noi în țară să putem vorbi de o guvernare electronică așa cum o întâlnim în alte țări ale Europei”;*
- ✓ Cercetarea, bazată în special pe consultarea paginilor Web ale celor 103 primării de municipiu din România, a evidențiat faptul că, deși aceste site-uri *“sunt bine întreținute, nu înseamnă că sunt și folosite de cetățeni sau de mediul de afaceri”.* Din acest punct de vedere, *“problema cea mai mare întâlnită în studiu”* se referă la *“participarea civică”, “deficiențe în relația autorităților cu cetățeanul”, “lipsa de cunoștințe IT deținute de cetățeni și/sau funcționarii publici sau lipsa modalităților de comunicare”, “lipsa interesului din partea autorităților sau a calității civice a cetățenilor”.* De aceea, în studiu n-au fost luate în considerare aspecte rare ale proceselor de e-Guvernare, precum: *“efectuarea de plăți online”, “participarea cetățenilor la actul de guvernare prin vot electronic sau referendum electronic”* etc. Din acest motiv, rezultatele actuale ale e-Guvernării la nivelul municipiilor din România nu pot fi comparate cu rezultatele din orașele/municipiile europene;
- ✓ Pentru relevanța evoluției/involuției e-Guvernării la nivelul primăriilor celor 103 municipii este nevoie de transformarea analizei de cercetare *“din una orizontală în una longitudinală”* și de *“repetarea, cu regularitate, la intervale de timp egale (doi ani)”* a unei astfel de analize *“pentru a observa schimbările survenite și cauzele care au condus la acestea”.*

Bibliografia studiului este cuprinzătoare, de valoare științifică și metodologică pentru abordarea reușită a studiului de cercetare.

Având în vedere validarea reușită a suportului științific și instrumentarului aplicativ al cercetării, al rezultatelor acesteia pentru domeniul e-Guvernării, **consider lucrarea ca fiind valoroasă și cu valențe de originalitate, putând fi valorificată de autor în scopul propus și totodată dezvoltată prin continuarea cercetării pentru relevanța evoluției viitoare a e-Guvernării.**

14 aprilie 2015

Conf. dr. Cornelia MAXIM